

Metodický pokyn na vykonanie Pravidiel pre uzatváranie medzinárodných zmlúv a zmluvnú prax /ďalej len „pravidlá“/

K článku 1

Pojem medzinárodná zmluva je definovaný v čl. 2 ods. 1 písm. a) Viedenského dohovoru o zmluvnom práve. Napriek skutočnosti, že uvedená definícia sa vzťahuje iba na zmluvy uzavierané medzi štátmi, vychádza z obyčajového práva, a je v zásade použiteľná i na uzavieranie zmlúv medzi ostatnými subjektami medzinárodného práva (najmä medzinárodné organizácie). Aj keď medzinárodné právo nerieši spôsob označenia medzinárodnej zmluvy, v slovenskej zmluvnej praxi sa zaužívali rôzne názvy. Pre dvojstranné zmluvy sa najčastejšie volia názvy: dohoda, zmluva, protokol. Pre mnohostranné zmluvy sa používajú názvy: dohovor, zmluva, dohoda, protokol, deklarácia, ústava, štatút. Zvolený názov sám o sebe nemá právny význam, pretože všetky medzinárodné zmluvy bez ohľadu na svoj názov sú pre štáty rovnako záväzné a tieto majú povinnosť všetky poctivo plniť. V niektorých prípadoch sa využíva rovnako zjednodušená forma uzavretia zmluvy (napr. formou výmeny nót resp. osobných listov).

Za medzinárodné zmluvy sa nepovažujú dokumenty politického charakteru. Pre určenie, či ide o zmluvu v zmysle medzinárodného práva alebo o politický dokument, ktorý nie je právne záväzný, nie je podstatné ako sa tento dokument nazýva. V praxi sa vyskytujú dokumenty, ktoré sú nazvané „zmluva“, pričom ide o tzv. diagonálne zmluvy, t.z. zmluvy, kde jednou zmluvnou stranou nie je subjekt medzinárodného práva (napr. niektoré zmluvy o pôžičke a záruke). Naopak názov niektorých dokumentov môže evokovať dojem, že nejde o medzinárodnú zmluvu napr. „Memorandum o porozumení“ a po preštudovaní obsahu dokumentu je zrejmé, že ide o medzinárodnú zmluvu. Práve skutočnosť, že z názvu dokumentu nie je možné vyvodiť jednoznačný záver či ide o medzinárodnú zmluvu alebo o právne nezáväzný dokument politického charakteru je dôvodom, prečo sa ukladá gestorovi povinnosť požiadať Ministerstvo zahraničných vecí SR (ďalej len „ministerstvo“) o stanovisko či u uzavieraného dokumentu ide o medzinárodnú zmluvu alebo nie.

Pre potreby jednotného výkladu, je potrebné zadefinovanie pojmu „zmiešaná komunitárna zmluva“ a „zmiešaná úniová zmluva“. Podrobnosti k tomuto typu zmlúv sú uvedené v komentári k čl. 3.

K článku 2

Zmluva je dojednaná vtedy, ak sa zmluvné strany dohodli, že text zmluvy je konečný (nemenný) – t.j. – nemôže byť menený s výnimkou opravy vecných alebo jazykových chýb a pôvodný (autentický alebo tiež oficiálny). Tento proces dohody zmluvných strán sa v zmluvnej praxi nazýva autentifikácia (overenie) textu zmluvy. Dojednanie zmluvy sa potvrdzuje podpisom zmluvy, prípadne podpisom ad referendum v mene Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) riadne splnomocnenou osobou.

Zmluva sa považuje za uzavretú vtedy, ak bol v mene SR písomne vyjadrený súhlas s tým, že bude zmluvou viazaná. Súhlas štátu sa spravidla vyjadruje podpisom zmluvy, výmenou listín tvoriacich zmluvu, ratifikáciou, prijatím, schválením zmluvy alebo pristúpením k nej. V prípade rezortnej zmluvy je súhlas štátu spravidla vyjadrený podpisom v mene príslušného rezortu (výnimočne s výhradou dodatočného schválenia). Pri vládnej zmluve je to podpisom v mene vlády alebo výmenou listín tvoriacich zmluvu. Pokiaľ ide o prezidentskú zmluvu, je súhlas štátu najčastejšie vyjadrený ratifikáciou zmluvy alebo pristúpením k nej v mene SR.

K článku 3

Vzhľadom na skutočnosť, že sa Slovenská republika stala v roku 2004 členským štátom EÚ, je potrebné, aby bol právne ošetrený aj spôsob uzavierania zmlúv, kde vystupuje spoločne so svojimi členskými štátmi ako jedna zo zmluvných strán aj EÚ, prípadne ES. Tieto zmluvy nazývame tzv. „zmiešané komunitárne zmluvy“ alebo „zmiešané úijné zmluvy“. Na uzavieranie týchto typov zmlúv sa pravidlá vzťahujú v plnej miere.

Okrem uvedených zmlúv existujú aj zmluvy, ktorých dojednanie a uzavieranie bolo prenesené po prístupe SR do EÚ, na orgány Spoločenstva. V týchto typoch zmlúv vystupuje v mene svojich členských štátov ES alebo EURATOM a členské štáty nie sú formálne uvedené ani ako zmluvná strana. Na dojednanie a schvaľovanie tohto typu zmlúv sa uvedené pravidlá nevzťahujú.

Vzhľadom na charakter schvaľovacieho procesu pri uzavieraní zmiešaných komunitárnych alebo zmiešaných úijných zmlúv môže nastať situácia, že k podpisu takejto zmluvy dôjde priamo po ukončení rokovania v príslušných orgánoch Únie. V tomto prípade je technicky nemožné vykonať riadne schvaľovacie konanie v SR, ktorého výsledkom by bolo schválenie splnomocnenia pre oprávnenú osobu na podpis takejto zmluvy. Z tohto dôvodu je možné dať splnomocnenie na podpis tohto typu zmlúv ešte pred ich prerokovaním a schválením vo vláde SR. Prerokovanie vo vláde SR sa v týchto prípadoch uskutoční po podpise zmluvy. Vnútroštátny schvaľovací proces sa v týchto prípadoch vykoná rovnako ako v prípade „klasických“ medzinárodných zmlúv.

K článku 4

Medzinárodné právo verejné nepozná delenie medzinárodných zmlúv na zmluvy prezidentské, vládne a rezortné. Takéto rozdelenie je výsadou vnútroštátneho práva každého štátu, ako aj zmluvnej praxe. V SR toto rozlíšenie vyplýva z Ústavy SR, ako aj z rozhodnutia prezidenta SR vydaného 29. júna 2001 (č.250/2001 Z.z). Medzinárodné zmluvy v SR sa delia na:

- a) **prezidentské** zmluvy, ktoré buď dojednáva prezident SR alebo ním splnomocnený zástupca. V zásade ide o zmluvy v zmysle čl. 7 ods.2, 3, 4 a 5 Ústavy SR, ktoré vyžadujú súhlas NR SR a následnú ratifikáciu prezidentom SR. Prezidentskými zmluvami však nie sú zmluvy, ktoré síce formálne obsahujú požiadavku ratifikácie, ako podmienku pre nadobudnutie platnosti s ohľadom na vnútroštátne právne predpisy druhej zmluvnej strany, ale podľa slovenských právnych predpisov ide o zmluvy vládne. Z tohto dôvodu nie sú tieto zmluvy predkladané Národnej rade na vyslovenie súhlasu. Akt ratifikácie prezidentom SR sa v tomto prípade nazýva „**malá ratifikácia**“.
- b) **vládne** zmluvy, ktoré dojednáva predseda vlády alebo vládou splnomocnený zástupca. Nevyžadujú súhlas Národnej rady a ich dojednanie preniesol prezident SR na vládu. Ide o zmluvy, ktoré svojím významom presahujú rámec pôsobnosti jedného rezortu, t.j. ministerstva alebo iného ústredného orgánu štátnej správy, na čele ktorého je člen vlády SR. Pri týchto zmluvách stačí k nadobudnutiu platnosti, aby druhá strana bola informovaná o tom, že vláda SR vyslovila definitívny súhlas byť viazaná zmluvou .
- c) **rezortné** zmluvy, ktoré dojednávajú jednotliví ministri alebo vedúci zodpovedajúcich úsekov štátnej správy o veciach patriacich do ich kompetencie. Skutočnosti, ktoré sú týmito zmluvami upravované nepresahujú rámec pôsobnosti

jednotlivých ministerstiev alebo ústredných orgánov štátnej správy. Tieto zmluvy nadobudnú spravidla platnosť dňom podpisu alebo je nadobudnutie platnosti viazané na konkrétny deň nasledujúci po výmene oznámení o splnení vnútroštátnych podmienok potrebných pre nadobudnutie ich platnosti.

V SR druh zmluvy určuje ministerstvo, teda určí či ide o zmluvu prezidentskú, vládnu alebo rezortnú. Gestor je v plnom rozsahu viazaný stanoviskom ministerstva. Bez ohľadu na skutočnosť, či ide o zmluvu prezidentskú, vládnu alebo rezortnú je SR rovnako viazaná jej ustanoveniami.

K článku 5

Všetky druhy medzinárodných zmlúv musia byť uzavreté v súlade s ustanoveniami Viedenského dohovoru o zmluvnom práve, zaužívanou medzinárodnou zmluvnou praxou s právom Európskeho spoločenstva a Európskej únie, ako aj s vnútroštátnym právnym poriadkom Slovenskej republiky.

K článkom 6 - 9

Prezident SR je v zmysle ústavy oprávnený dojednávať a ratifikovať medzinárodné zmluvy. V zmysle rozhodnutia prezidenta SR bola právomoc dojednávať, schvaľovať a uzavierať vládne a rezortné zmluvy prenesená na vládu a rezortných ministrov. Toto rozhodnutie bolo urobené "s výhradou" iného rozhodnutia v jednotlivých veciach čo znamená, že prezident SR si môže kedykoľvek vyhradiť vykonanie akéhokoľvek úkonu vo vzťahu k akejkoľvek zmluve.

Pokiaľ ide o právomoc ratifikovať medzinárodné zmluvy, jej jediným nositeľom je prezident SR. Ratifikácia je samostatný proces vykonávaný výlučne prezidentom SR, pričom vyslovenie súhlasu Národnej rady je len predpokladom na začatie tohto procesu a v žiadnom prípade nemôže byť považované za jeho súčasť.

Ústava oprávňuje prezidenta ratifikovať akúkoľvek medzinárodnú zmluvu, teda aj vládnu alebo rezortnú.

Národná rada vyslovuje súhlas s medzinárodnou zmluvou pred jej ratifikáciou. Rovnako rozhoduje či ide o zmluvu, ktorá má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR prednosť pred zákonmi. Adekvátne postupuje v prípade ukončenia platnosti prezidentskej zmluvy.

Ústavný súd na základe návrhu prezidenta SR alebo vlády rozhoduje o súlade alebo nesúlade už **dojednaných** prezidentských medzinárodných zmlúv s ústavou alebo ústavným zákonom. Návrh ústavnému súdu môže podať prezident SR kedykoľvek po dojednaní medzinárodnej zmluvy pred jej ratifikáciou. Návrh ústavnému súdu môže podať po dojednaní medzinárodnej zmluvy aj vláda, ale len do predloženia zmluvy na rokovanie Národnej rady. V tomto prípade je možné prezidentskú zmluvu ratifikovať až po rozhodnutí ústavného súdu o jej súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

Pri zmiešaných komunitárnych alebo zmiešaných únijných zmluvách z dôvodu neexistencie konečného textu pri prerokovávaní vládou pred podpisom zmluvy, prerokuje vláda najprv návrh na podpis zmluvy. Po jej podpise vláda opätovne prerokuje návrh na ratifikáciu zmluvy.

Pri prezidentských zmluvách sa v návrhu uznesenia vlády neuvádza splnomocnenie na podpis zmluvy, ale odporúčanie pre prezidenta SR, aby k tomuto aktu (s výhradou ratifikácie, príp. schválenia alebo prijatia), ako aj na urobenie prípadných výhrad alebo vyhlásení pri podpise zmluvy splnomocnil konkrétnu osobu. Rovnako sa uvádza odporúčanie, aby po vyslovení súhlasu národnej rady zmluvu ratifikoval a zároveň v ratifikačnej listine

schválil prípadné výhrady alebo vyhlásenia. Ak sa má prezidentská zmluva aj predbežne vykonávať, návrh uznesenia musí obsahovať aj odporúčanie pre prezidenta SR, aby vyjadril súhlas s jej predbežným vykonávaním. Vláda prerokúva návrh na schválenie vládnej zmluvy. Pri vládných zmluvách sa v návrhu uznesenia vlády priamo uvádza splnomocnenie na podpis zmluvy. Rovnako si vláda môže vyhradiť, že po podpise jej bude zmluva opätovne predložená na schválenie.

K článkom 10 – 12

Za gestora sa považuje ústredný orgán štátnej správy, do pôsobnosti ktorého patrí v plnej alebo aspoň v podstatnej miere predmet úpravy zmluvy. Pôsobnosť jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy je určená v zákone č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „kompetenčný zákon“). Presnejšie je pôsobnosť jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy vymedzená v prílohe pravidiel.

Ak nastane prípad, kedy dôjde k pozitívnemu, či negatívnemu kompetenčnému sporu medzi dvomi alebo viacerými ústrednými orgánmi štátnej správy týkajúcemu sa gestorstva, ministerstvo sa najprv pokúsi o vyriešenie sporu so zúčastnenými rezortmi formou priamych rokovaní. V prípade, ak nedôjde k dohode a určení gestora zmluvy, ministerstvo spracuje návrh na rokovanie vlády SR, v ktorom navrhne gestora.

Gestor zodpovedá za prípravu zmluvy navonok, t.j. vo vzťahu k partnerskému štátu, ale aj smerom dovnútra, t.j. zodpovedá za jej riadne vnútroštátne prerokovania a odsúhlasenie v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky. Gestor je zodpovedný aj za vykonanie expertných rokovaní a prípravu dojednaní zmlúv (prezidentských, vládných i rezortných). Rezortný minister v mene gestora predkladá do vnútroštátneho schvaľovacieho konania materiál na rokovanie vlády a v prípade potreby aj na rokovanie národnej rady. Gestor zastúpený rezortným ministrom žiada ministra o spolupodpísanie materiálu na rokovanie vlády. Rovnako žiada ministra o stanovisko k návrhu na uzavretie, zmenu či ukončenie platnosti akejkoľvek medzinárodnej zmluvy. Po ukončení vnútroštátneho schvaľovacieho procesu žiada ministra o vykonanie príslušných opatrení. V tomto prípade ide v zásade o vyhotovovanie plných mocí a zabezpečenie ich podpísania prezidentom SR (v prípade prezidentských zmlúv), alebo ministrom (v prípade vládných a rezortných zmlúv), zabezpečovanie vyhotovovania listín spojených s nadobudnutím platnosti zmluvy (napr. ratifikačné listiny, listiny o prístupe a pod.), ako aj zabezpečenie ich podpísania na to príslušným ústavným činiteľom.

Koordinačná úloha ministerstva okrem uvedených skutočností spočíva aj v tom, že na požiadanie gestora vykonáva opatrenia spojené s nadobudnutím platnosti zmluvy (zabezpečuje notifikáciu, prípadne výmenu alebo uloženie ratifikačných alebo obdobných listín). V prípade mnohostranných zmlúv zabezpečuje ministerstvo na žiadosť gestora aj kontakt a komunikáciu s depozitárom zmluvy. Rovnako na žiadosť gestora zastúpeného rezortným ministrom, ministerstvo vykonáva úkony spojené s podaním žiadosti o vyhlásenie medzinárodnej zmluvy v zbierke zákonov.

V prípade, ak je gestorom prípravy zmluvy ústredný orgán štátnej správy na čele ktorého nie je rezortný minister, vykonáva jeho právomoc niektorý z členov vlády, ktorý prevezme v procese prípravy a uzavierania medzinárodnej zmluvy právomoci rezortného ministra .

K článkom 13 – 14 a 16

Návrh na uzavretie zmluvy iniciuje gestor v súlade s zahranično-politickými záujmami Slovenskej republiky. Rovnako je potrebné posudzovať aj iniciatívne návrhy na uzavretie zmlúv, ktoré boli doručené partnerskými štátmi. Pred začatím vlastného rokovania o uzavretí zmluvy, môže gestor zistiť stanovisko druhej strany k jej uzavretiu, ako aj predbežný okruh otázok, ktoré by mali byť zmluvou upravené, kategóriu zmluvy z hľadiska právnych predpisov partnerského štátu, príp. tiež dobu a miesto, resp. spôsob rokovaní o návrhu zmluvy. Doba a miesto rokovaní môžu byť dohodnuté tiež dodatočne diplomatickou cestou. Stanovisko druhej strany sa spravidla zisťuje prostredníctvom ministerstva. Pokiaľ toto stanovisko zisťuje gestor priamo, informuje o svojom zámere v dostatočnom predstihu ministerstvo tak, aby bolo sa vyjadriť k úmyslu uzavrieť zmluvu ešte pred oslovením partnerskej strany.

O návrhoch zmlúv môže gestor rokovať nielen na úrovni expertov, ale aj diplomatickou cestou. Pri rokovaní vedených diplomatickou cestou sú návrhy a stanoviská slovenskej strany k návrhu textu zmluvy oznamované druhej zmluvnej strane prostredníctvom ministerstva.

Na účely expertného rokovania vypracuje gestor návrh smernice. Smernica je v podstate písomná príprava slovenskej strany na vykonanie expertných rokovaní. Obsahuje základné informácie o pripravovanej zmluve ako aj o osobách, ktoré sa na jej prerokovaní zúčastnia. K návrhu smernice je možné pripojiť aj návrh znenia zmluvy. Smernicu gestor pripraví a prerokuje v každom prípade s ministerstvom a v prípade potreby aj s inými dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy. V prípade, ak sa smernica týka uzavretia dvojstrannej zmluvy, je schvaľovaná vedúcim ústredného orgánu štátnej správy, ktorý je gestorom (napr. príslušným rezortným ministrom). V prípade ak ide o smernicu týkajúcu sa prerokovania mnohostrannej zmluvy, ktorá býva spravidla schvaľovaná v rámci diplomatickej konferencie, je potrebné ju predložiť na schválenie vláde SR. Smernicu je možné predložiť v rámci materiálu týkajúceho sa schválenia účasti delegácie SR na konferencii. Ak to vyžaduje rokovací poriadok medzinárodnej organizácie alebo vo výnimočných prípadoch v rámci dvojstranných rokovaní druhá zmluvná strana, musí vedúci slovenskej delegácie alebo jej iný člen disponovať plnou mocou na rokovanie a prípadne na vykonanie niektorých právnych úkonov (napr. podpis záverečného dokumentu a pod.)

Plná moc na rokovanie oprávňuje delegáciu zúčastniť sa rokovaní. V prípade rokovaní na medzinárodnej konferencii alebo v rámci medzinárodnej organizácie, oprávňuje plná moc vedúceho delegácie na podpis záverečného dokumentu, v ktorom sú zhrnuté výsledky rokovaní. V žiadnom prípade však plná moc na rokovanie neoprávňuje vedúceho delegácie na podpis zmluvného dokumentu, ktorý bol na rokovaní prijatý, príp. dohodnutý, ak to v plnej moci nie je výslovne uvedené.

Vyhotovenie plnej moci na rokovanie zabezpečuje odbor medzinárodného práva ministerstva na žiadosť gestora. Gestor vo svojej žiadosti uvedie:

- presný názov zmluvy, ktorá má byť prerokovaná,
- meno, priezvisko a funkciu splnomocnenca a rozsah jeho právomocí,
- číslo a dátum uznesenia vlády, ak o účasti na konferencii rozhodla vláda SR.

V prípade, ak gestor považuje za potrebné, aby sa na rokovaní zúčastnil aj zástupca ministerstva, je mu poskytnutá náležitá súčinnosť formou zabezpečenia účasti experta z ministerstva alebo miestne príslušného Zastupiteľského úradu SR alebo Stálej misie pri medzinárodnej organizácii. (ďalej len „ZÚ SR“).

Gestor je oprávnený v ktorejkoľvek fáze prebiehajúcich expertných rokovaní žiadať od ministerstva, ako aj od ostatných vecne príslušných ústredných orgánov štátnej správy alebo iných zúčastnených inštitúcií doplňujúce stanoviská. Oslovené orgány sú v lehote 10 dní odo dňa doručenia žiadosti povinné stanovisko zaslať gestorovi, inak sa uplatní právna hypotéza, že k predloženým návrhom nemajú pripomienky.

K článku 15

Vedúci delegácie po ukončení expertných rokovaní môže na znak toho, že text zmluvy je zmluvnými stranami považovaný za konečný a nemenný, zmluvu parafovať (použiť iniciály za účelom autentifikácie textu zmluvy). Avšak môže tak urobiť výlučne na základe výslovného rozhodnutia príslušného orgánu, ktoré ho oprávňuje na takéto konanie a ktoré je obsiahnuté v tzv. poverovacej listine, prípadne v splnomocnení zmluvu parafovať.

Parafovaním sa rozumie, že text zmluvy je konečný a autentický a že nebude už menený (viď článok 10 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve). K parafovaniu je nevyhnutné splnomocnenie od orgánu, ktorý je príslušný pre udelenie súhlasu k podpisu zmluvy. Plnú moc na parafovanie zmluvy vystavuje ministerstvo. Na jej vystavenie sa analogicky použijú ustanovenia týkajúce sa vystavovania splnomocnenia na podpis zmluvy.

Výmena plných mocí na parafovanie zmluvy sa vykonáva spôsobom, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú.

V praxi sa častejšie používa tzv. technické parafovanie, ktorého zmyslom je len potvrdenie dosiahnutých výsledkov expertného rokovania. Na vykonanie tohto parafovania nie je potrebné výslovné splnomocnenie príslušných orgánov, pretože nemá dôsledky uvedené vyššie a text „parafojú“ vedúci expertných delegácií.

K článkom 17 - 22

Vnútroštátne schvaľovanie návrhu zmluvy po jej dojednaní sa líši podľa toho či ide o zmluvu rezortnú, vládnu alebo prezidentskú

a) **rezortné zmluvy** prerokuje gestor vždy s ministerstvom a v prípade potreby aj s inými ústrednými orgánmi štátnej správy alebo dotknutými inštitúciami. Dojednanú zmluvu schvaľuje príslušný rezortný minister. Spôsob a mechanizmus splnomocnenia na podpis je vysvetlený nižšie. V prípade, ak rezortná zmluva nenadobúda platnosť v presne určený deň (napr. deň podpisu), ale nadobudnutie jej platnosti je viazané na oznámenie o splnení vnútroštátnych právnych podmienok, gestor požiada ministerstvo o vykonanie adekvátneho oznámenia partnerskej strane.

V prípade, ak u uzavieranej zmluvy ide o zmluvu, ktorá má byť vyhlásená v zbierke zákonov, gestor požiada ministerstvo o zabezpečenie jej vyhlásenia, či už formou oznámenia o uzatvorení zmluvy (ďalej len „oznámenie“) alebo publikovania jej znenia. O vyhlásenie je potrebné požiadať tak, aby boli dodržané ustanovenia zákona č. 1/1993 Z.z. týkajúce sa lehoty na vyhlásenie medzinárodnej zmluvy.

b) **vládne zmluvy** predloží gestor po ukončení expertných rokovaní na rokovanie vlády. Materiál na rokovanie vlády sa pripravuje spôsobom uvedeným v Legislatívnych pravidlách vlády SR. Súčinnosť ministerstva (napr. pri notifikácií splnenia vnútroštátnych podmienok potrebných pre nadobudnutie platnosti zmluvy, alebo pri vyhlásení zmluvy v Zbierke zákonov SR a pod.), nie je v návrhu uznesenia vlády formulovaná ako úloha pre ministra, ale ako úloha gestora, ktorý je povinný ministra o vykonanie potrebných opatrení požiadať. Pred predložením návrhu zmluvy na rokovanie vlády je gestor povinný požiadať ministra o spolupodpis materiálu. Gestor o spolupodpis žiada s dostatočným predstihom a dodá na ministerstvo dostatočný počet výtlačkov príslušného materiálu.

c) v prípade uzatvárajúcej **prezidentskej zmluvy** je súčasťou materiálu predkladaného gestorom na rokovanie vlády aj návrh uznesenia národnej rady. Návrh uznesenia musí obsahovať formuláciu o vyslovení súhlasu so zmluvou, ktorá podlieha ratifikácii prezidentom SR. Gestor na základe posúdenia obsahu zmluvy v spolupráci s ministerstvom uvedie

v návrhu aj informáciu, či ide o zmluvu v zmysle čl. 7 ods. 4 alebo v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy. V prípade, ak ide o zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi (zmluva v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy SR), gestor pred spolupodpisom ministra, zabezpečí jej prerokovanie v Legislatívnej rade vlády SR. A v prípade, ak ide o zmluvu, ktorá sa vzťahuje na bezpečnosť štátu aj v Bezpečnostnej rade SR. Rovnako ako v predchádzajúcom prípade gestor doručí ministerstvu dostatočný počet výtlačkov materiálu tak, aby ministerstvo mohlo jeden výtlačok spolupodpísaného materiálu zaslať na vedomie Kancelárii prezidenta SR.

Osobitným prípadom sú tzv. vykonávacie zmluvy, ktoré sa uzavierajú na vykonanie už platných zmlúv. Na ich uzavieranie sa v zásade vzťahujú tie isté pravidlá ako na uzavieranie rezortných, alebo vládnych zmlúv (vykonávacie zmluvy spravidla nemajú povahu prezidentskej zmluvy).

V prípade, ak sa uzaviera zmluva na vykonanie platnej vládnej zmluvy, môže nastať prípad, že takáto vykonávacia zmluva je v gescii dvoch ministerstiev (spravidla ide dohody o spolupráci v oblasti kultúry a školstva, ktoré vykonávajú platnú tzv. „kultúrnu dohodu“, ktorá bola uzavretá na vládnej úrovni). V takomto prípade nemusí ísť o vládnu dohodu a výnimočne je prípustné tento typ dohody uzavrieť ako dohodu rezortnú.

K článkom 23 a 24

Prezidentskú zmluvu je oprávnený podpísať prezident SR alebo osoba ním písomne splnomocnená. V praxi je to spravidla rezortný minister, príp. vedúci ZÚ v partnerskej krajine alebo pri medzinárodnej organizácii. Plnú moc vyhotovuje na žiadosť gestora ministerstvo a podpisuje ju prezident SR.

Vládnu zmluvu je oprávnená podpísať osoba splnomocnená vládou. V praxi je to spravidla rezortný minister alebo vedúci ZÚ v partnerskej krajine. Plnú moc vyhotovuje na žiadosť gestora ministerstvo a podpisuje ju minister.

Rezortnú zmluvu podpisuje buď príslušný rezortný minister alebo iná osoba (napr. štátny tajomník). Plnú moc vyhotovuje na žiadosť gestora ministerstvo a podpisuje ju minister. Vo výnimočných prípadoch (napr. rokovania zástupcom ministerstva obrany v rámci NATO), ak sa predpokladá podpísanie zmluvy na rezortnej úrovni inou osobou ako je rezortný minister, môže byť plná moc na podpis zmluvy vystavená aj rezortným ministrom, ale vždy po konzultácii s ministerstvom.

V žiadosti o vyhotovenie plnej moci adresovanej odboru medzinárodného práva ministerstva, gestor uvedie o akú kategóriu zmluvy ide, jej úplný názov, meno, priezvisko a funkciu splnomocnenca a v prípade prezidentskej a vládnej zmluvy priloží aj platné uznesenie vlády. V prípade zmiešaných komunitárnych a zmiešaných úniových zmlúv, nie je potrebné predloženie platného uznesenia vlády.

K článku 25

Vládna a prezidentská zmluva sú spravidla prerokované vládou iba raz, a to pred podpisom. Avšak v prípade, ak si to vláda vyhradí alebo to gestor považuje za nevyhnutné, je možné zmluvu predložiť aj po jej podpise na opätovné prerokovanie vláde. Gestor predkladá materiál na rokovanie vlády dvakrát, ak je v súvislosti so zmluvou potrebné prijatie určitých opatrení ešte pred nadobudnutím jej platnosti, (napr. zmena existujúceho alebo prijatie nového právneho predpisu a pod.) alebo aj vtedy, ak pri prerokovaní zmluvy pred jej podpisom nie je známy jej finálny text.

Ak si vláda v rámci rokovania o návrhu na uzavretie prezidentskej zmluvy vyhradila opätovné predloženie na rokovanie, gestor po podpise predloží na rokovanie vlády podpísanú

zmluvu ako súčasť materiálu s názvom "Návrh na ratifikáciu zmluvy.....". Ak to gestor považuje za nevyhnutné, predloží prezidentskú zmluvu na rokovanie vlády najprv ako materiál s názvom " Návrh na podpis zmluvy" a druhý krát podpísanú zmluvu ako súčasť materiálu s názvom " Návrh na ratifikáciu zmluvy.....".

K článku 26

Vláda alebo prezident SR môžu po prerokovaní prezidentskej zmluvy vo vláde a pred jej predložením na schválenie národnej rade, podať ústavnému súdu návrh na vyslovenie jej súladu s ústavou alebo s ústavným zákonom.

Prezident SR môže takýto návrh podať aj po vyslovení súhlasu národnej rady so zmluvou pred jej ratifikáciou. Ústavný súd tak posudzuje súlad prezidentskej zmluvy s ústavou alebo s ústavným zákonom.

K článku 27

Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na predbežnom vykonávaní zmluvy, príp. predbežnom vykonávaní jej niektorých ustanovení. Slovenská republika musí zmluvu predbežne vykonávať až od momentu rozhodnutia príslušného orgánu o predbežnom vykonávaní.

V prípade prezidentskej zmluvy má rozhodnutie prezidenta formu ním podpísanej plnej moci na podpis celej zmluvy (t.j. aj ustanovení týkajúcich sa jej predbežného vykonávania).

V prípade vládnej zmluvy je rozhodnutie obsiahnuté v uznesení vlády.

K článku 28

Po podpise prezidentskej zmluvy, ešte pred jej ďalším schvaľovaním informuje gestor prezidenta SR o jej podpise. Ak do 30 dní gestor neobdrží od Kancelárie prezidenta SR nesúhlasné stanovisko, prípadne prezident SR nevyužije svoje ústavné právo na predloženie návrhu o súlade uzavieranej zmluvy s ústavou a s ústavným zákonom, môže gestor pokračovať v konaní ďalších krokov vo vnútroštátnom schvaľovacom procese. Súčasťou materiálu na rokovanie vlády je aj návrh uznesenia národnej rady. Gestor spracuje návrh na vyslovenie súhlasu národnej rady so zmluvou v súlade s platnou Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR.

K článku 29

Na základe žiadosti gestora, ktorej súčasťou musí byť uznesenie vlády ako aj uznesenie národnej rady obsahujúce vyslovenie jej súhlasu s prezidentskou zmluvou (vrátane prípadných výhrad alebo vyhlásení, ak o nich rozhodla), odbor medzinárodného práva ministerstva vyhotoví listinu (napr. ratifikačnú) vyjadrujúcu súhlas Slovenskej republiky so zmluvou. K žiadosti gestor priloží aj stručnú informáciu o zmluve, obsahujúcu predovšetkým názov zmluvy, dôvod jej uzavretia a základnú charakteristiku zmluvných záväzkov.

Gestor zároveň zašle :

a/ pri dvojstranných zmluvách dve kópie slovenského alternátu zmluvy vo všetkých jazykoch, v ktorých bola zmluva uzavretá. Ak sa použijú kópie textov bez podpisov, je potrebné doplniť mená splnomocnencov, ktorí zmluvu podpísali,

b/ pri mnohostranných zmluvách autentický text zmluvy spolu s uvedením miesta a dátumu jej uzavretia (miesta a dátumu jej podpisu za SR), v prípade prístupu dátum nadobudnutia jej platnosti. Rovnako priloží jej slovenský preklad.

Uvedené skutočnosti sa vzťahujú aj na vystavenie listiny o prístupe, prijatí a schválení zmluvy.

Gestor môže k žiadosti o vystavenie ratifikačnej listiny pripojiť aj žiadosť o vykonanie opatrení pre nadobudnutie platnosti zmluvy. Ak takáto žiadosť nie je priložená k žiadosti o vystavenie príslušnej listiny, je gestor povinný požiadať o vykonanie príslušných opatrení na nadobudnutie platnosti zmluvy osobitne. Na základe žiadosti gestora adresovanej odboru medzinárodného práva ministerstva, budú tieto úkony vykonané.

Výmena ratifikačných listín sa uskutočňuje na území zmluvného štátu, kde nedošlo k podpisu zmluvy. Výmena ratifikačných listín sa vykonáva pri osobnom stretnutí zástupcov zmluvných strán, v rámci ktorého podpisujú protokol o výmene ratifikačných listín.

Oznámenie o splnení vnútroštátnych podmienok potrebných na nadobudnutie platnosti zmluvy sa spravidla vykonáva formou výmeny nót. Uloženie ratifikačnej listiny, listiny o schválení, listiny o prijatí alebo listiny o prístupe k mnohostrannej zmluve zabezpečuje odbor medzinárodného práva ministerstva u depozitára zmluvy prostredníctvom príslušného ZÚ.

V prípade, ak zmluva neobsahuje ratifikačnú klauzulu, ale podľa právnych predpisov SR vyžaduje vnútroštátne prerokovanie ako prezidentská zmluva, vystavená ratifikačná listina sa nepoužije k výmene s druhou zmluvnou stranou, ale sa uloží v archíve medzinárodných zmlúv ministerstva.

V prípade, ak sa uzaviera zmluva, ktorá podľa vnútroštátneho právneho poriadku SR nepodlieha schváleniu národnej rady (vládna, rezortná) a na odporúčanie vlády ju prezident ratifikuje (predovšetkým v prípade, keď sa na želanie druhej zmluvnej strany predpokladá výmena ratifikačných listín), vystavuje sa tzv. „malá ratifikačná listina.“

K článkom 30 a 31

Na základe žiadosti gestora, ktorej súčasťou musí byť uznesenie vlády a uvedenie výhrad alebo vyhlásení v prípade, ak o nich rozhodla vláda, odbor medzinárodného práva ministerstva vyhotoví listinu o schválení alebo inú listinu o súhlase Slovenskej republiky s tým, že bude viazaná **vládnou (zriedkavo aj rezortnou) zmluvou**. Gestor podáva žiadosť v prípade, ak vládna zmluva po podpise vyžaduje ešte ďalší súhlas. V zásade ide o listiny o prijatí resp. o schválení zmluvy. Listinu podpisuje za vládu Slovenskej republiky minister. Po podpise príslušnej listiny ministrom, zabezpečí ministerstvo na žiadosť gestora všetky úkony potrebné na nadobudnutie platnosti zmluvy.

V prípade, ak je na nadobudnutie platnosti vládnej alebo rezortnej zmluvy potrebné oznámenie o splnení vnútroštátnych podmienok formou diplomatickej nóty, požiada gestor odbor medzinárodného práva ministerstva o vykonanie príslušnej notifikácie. Na základe žiadosti gestora odbor medzinárodného práva požadované skutočnosti oznámi partnerskej strane a informuje gestora o vykonaní potrebných úkonov.

K článku 32

V prípade, ak mnohostrannú zmluvu už nemožno podpísať a prípadne ratifikovať, je spravidla umožnené, aby ďalšie krajiny k nej pristúpili. Gestor v tomto prípade predkladá na rokovanie vlády a v prípade potreby aj národnej rady materiál s názvom "Návrh na prístup Slovenskej republiky k (dohovoru, zmluve)....". Schvaľovací proces je pritom rovnaký ako v prípade schvaľovania iných zmlúv. Podľa druhu zmluvy sa predkladá materiál pred predložením na rokovanie vlády poradným orgánom (napr. legislatívna rada). Ministerstvo na

základe žiadosti gestora, ktorej súčasťou je uznesenie vlády a v prípade prezidentskej zmluvy aj uznesenie národnej rady, zabezpečí vyhotovenie a podpis listiny o prístupe prezidentom SR, ako aj jej uloženie u depozitára.

K článkom 33 a 34

Niektoré mnohostranné zmluvy umožňujú štátu vykonať v procese ratifikácie, prístupu alebo schválenia proti niektorému z jej ustanovení výhradu. V podstate ide o jednostranný úkon (bez ohľadu na jeho nazvanie), ktorým sa vylučujú právne účinky jedného alebo viacerých ustanovení mnohostrannej zmluvy voči štátu, ktorý výhradu vykonal. V prípade, ak pri uzavieraní mnohostrannej zmluvy gestor zamýšľa vykonať výhradu (alebo vyhlásenie) v mene SR, musí výhradu sformulovať v rámci materiálu, ktorým sa navrhuje vyslovenie súhlasu so zmluvou. V každom prípade je gestor povinný prerokovať a dohodnúť formuláciu výhrady alebo vyhlásenia s ministerstvom.

V prípade, ak ide o prezidentskú zmluvu, musí rovnako ako so zmluvou samotnou vysloviť súhlas národná rada aj s výhradou k zmluve. Výhrada alebo vyhlásenie je aj súčasťou ratifikačnej alebo obdobnej listiny, ktorá sa predkladá na podpis prezidentovi SR a v prípade mnohostranných vládnych zmlúv aj listiny o schválení, ktorá sa predkladá na podpis ministromi.

Námietka proti výhradám k mnohostrannej zmluve je jednostranné písomné vyhlásenie štátu, ktorým odmieta výhradu urobenú niektorou zo zmluvných strán (obvykle priečiacu sa účelu a predmetu zmluvy) k ustanoveniam mnohostrannej zmluvy. V prípade, ak gestor má úmysel uplatniť námietku voči výhrade inej zmluvnej strany, je povinný ju prerokovať s ministerstvom. Po odsúhlasení znenia námietky gestor požiada ministerstvo o jej oznámenie depozitárovi. Uplatnenie námietky proti výhrade sa depozitárovi musí oznámiť v lehote do 12 mesiacov odo dňa, kedy štát dostal oznámenie o výhrade, alebo odo dňa, kedy vyjadril súhlas s tým, že bude viazaný zmluvou, podľa toho, ktorý z týchto dátumov je neskorší.

K článku 35

Medzinárodná zmluva nadobúda platnosť pre SR dňom, ktorý je určený v jej záverečných ustanoveniach, prípadne dňom, kedy sa začne pre SR predbežne vykonávať. V súvislosti s nadobudnutím platnosti zmluvy, je gestor povinný zabezpečiť prostredníctvom ministerstva jej vyhlásenie v zbierke zákonov, či už formou oznámenia o uzavretí zmluvy, alebo publikáciou jej úplného znenia.

V súvislosti s vyhlasovaním medzinárodných zmlúv v zbierke zákonov je potrebné uviesť, že zmluva podľa zákona o zbierke zákonov musí byť vyhlásená najneskôr v deň nadobudnutia jej platnosti.

K článkom 36 a 37

V prípade dojednania zmeny zmluvy (dvojstrannej alebo mnohostrannej) ide z pohľadu vnútroštátneho právneho poriadku SR o dojednanie zmluvy novej. Na vnútroštátne schvaľovanie zmeny zmluvy sa vzťahujú rovnaké pravidlá ako na dojednanie zmluvy pôvodnej.

Obdobne sa postupuje v prípade zániku zmluvy, kde je potrebné, aby bol so zánikom zmluvy vyslovený súhlas rovnakým spôsobom ako v prípade keď bola zmluva schvaľovaná. Rovnako sa postupuje aj v prípade, ak SR mieni zmluvu jednostranne vypovedať.

V prípade, ak je zmluva jednostranne vypovedaná partnerským štátom, postupuje sa podľa ustanovení zmluvy, prípadne podľa ustanovení Viedenského dohovoru o zmluvnom práve.

K článkom 38 - 40

V zbierke zákonov sa vyhlasujú v úplnom znení prezidentské zmluvy. Vládne a rezortné zmluvy sa v plnom znení vyhlasujú, ak upravujú práva a povinnosti širokého okruhu adresátov. Je na vôli gestora, či požiada ministerstvo o vyhlásenie zmluvy formou uverejnenia jej úplného znenia alebo iba formou oznámenia o jej uzavretí s údajom kde je možné do zmluvy nazrieť.

Skutočnosti dôležité pre vykonávanie zmluvy (napr. vyhlásenia a výhrady, ktoré SR uplatnila, dátum nadobudnutia platnosti, predbežné vykonávanie a pod.) sa uverejňujú oznámením ministerstva.

Gestor je povinný k žiadosti o publikáciu medzinárodnej zmluvy v zbierke zákonov priložiť nasledovné podklady:

1. Tri exempláre dohovoru v slovenskom jazyku, (v prípade zmluvy, ktorej autentické znenie nie je v slovenskom jazyku, spravidla pri mnohostranných zmluvách 3 exempláre v autentickom jazyku), pričom všetky texty – slovenský aj autentický - musia byť opatrené riadnym overením, kde sa v ľavom hornom rohu uvádza zamestnanec gestora zodpovedný za korektúru, meno, podpis, telefón a v pravom hornom rohu minister alebo štátny tajomník – tu je potrebné uviesť celé meno, funkciu a podpis.

2. Slovenský aj autentický text zmluvy je potrebné dodať ministerstvu aj na elektronickom nosiči.

3. V texte zmluvy ktorá má byť publikovaná v zbierke zákonov je potrebné dodržať nasledovné pravidlá:

- a) riadkovanie č. 2 s väčšími medzerami;
- b) text musí byť vytlačený jednostranne;
- c) strana môže obsahovať najviac 30 písaných riadkov;
- d) každú stranu je potrebné očíslovať.

4. K žiadosti je potrebné priložiť aj platné uznesenie národnej rady a uznesenie vlády, spolu so znením prípadných výhrad či vyhlásení.

5. V žiadosti je potrebné uviesť deň nadobudnutia platnosti dohovoru, ako aj deň nadobudnutia jeho platnosti pre SR, prípadne deň od ktorého sa zmluva v SR predbežne vykonáva.

6. Rovnako je potrebné v žiadosti uviesť celé meno a kontaktné telefónne číslo zamestnanca gestora zodpovedného za korektúru textu.

Ak nie je potrebné vyhlásiť úplné znenie zmluvy, požiada gestor odbor medzinárodného práva ministerstva, aby zabezpečil vyhlásenie formou oznámenia o uzavretí zmluvy v zbierke zákonov. Spolu so žiadosťou zašle gestor tri kópie textu zmluvy v slovenskom jazyku a v autentickom jazyku, vrátane uvedenia mien splnomocnencov, ktorí zmluvu podpísali, ich funkcie a tituly a oznámi rovnaké údaje ako v žiadosti o publikáciu zmluvy v zbierke zákonov.

Vyhlásenie ukončenia platnosti vyhlásenej medzinárodnej zmluvy pre SR sa uskutočňuje oznámením ministerstva, na základe žiadosti doručenej ministerstvu gestorom. Na žiadosť sa primerane vzťahujú vyššie uvedené pravidlá.

Vyššie uvedené pravidlá sa primerane vzťahujú aj na publikáciu zmiešaných komunitárnych alebo úniových zmlúv.

V prípade požiadavky gestora zabezpečuje ministerstvo aj publikáciu oznámenia o uzavretí komunitárnej zmluvy. V tomto prípade sa texty komunitárnych zmlúv v zbierke zákonov nevyhlasujú, ale uvádza sa informácia o uverejnení komunitárnej zmluvy v úradnom vestníku EÚ/ES.

K článku 41

Inštitút registrácie zmluvy vyplýva z článku 102 Charty OSN, Viedenského dohovoru o zmluvnom práve z r. 1969 a niektorých ďalších dokumentov.

Dvojstranné medzinárodné zmluvy registruje spravidla jedna zo zmluvných strán. Obvykle registráciu vykoná štát, na ktorého území bola zmluva podpísaná. Mnohostranné zmluvy registruje depozitár v súlade s článkom 77 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve a článkom 78 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve medzi štátmi a medzinárodnými organizáciami a medzinárodnými organizáciami navzájom z r. 1986.

Povinnosť registrácie ďalej vyplýva z Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve /ICAO/ zo dňa 7.decembra 1944, ktorý vo svojom článku 83 stanovuje, že letecká dohoda uzavretá medzi členskými štátmi ICAO bude neodkladne registrovaná v Rade. Túto registráciu zabezpečuje Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácii SR.

Registráciu medzinárodných zmlúv zabezpečuje na žiadosť gestora odbor medzinárodného práva ministerstva. Ide o prípady, keď sa zmluvné strany dohodli, že registráciu zmluvy v medzinárodnej organizácii zabezpečí slovenská strana. Gestor zašle ministerstvu zahraničných vecí tri výtlačky zmluvy vo všetkých autentických zneniach s uvedením mien a funkcií osôb, ktoré zmluvu podpísali. Ďalej uvedie údaje o nadobudnutí ich platnosti a oznámi dátum, kedy došlo k výmene nôt o schválení alebo k výmene ratifikačných listín. Odbor medzinárodného práva ministerstva zašle tri výtlačky zmluvy, z ktorých jeden overí ZÚ SR, ktorý zabezpečí ich registráciu u príslušného orgánu.

K článkom 42 a 43

Zabezpečenie vykonávania platných medzinárodných zmlúv je povinnosťou gestora . Gestor je povinný zabezpečovať aj stálu kontrolu plnenia záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy. V prípade zistenia nedostatkov v ich plnení zmluvným partnerom, gestor v spolupráci s ministerstvom navrhuje prijatie náležitých opatrení na ich nápravu.

Gestor vždy do 31. januára kalendárneho roka informuje ministerstvo o stave plnenia zmlúv, ktoré sú v jeho pôsobnosti, ako aj predkladá úplný zoznam platných zmlúv. Uvedená informácia obsahuje aj koncepcnú časť, kde gestor informuje o zamýšľaných aktivitách týkajúcich sa uzavierania nových medzinárodných zmlúv v nasledujúcom kalendárnom roku.

Na základe dodaných informácií ministerstvo predkladá každoročne do 31. marca kalendárneho roka na rokovanie vlády informačný materiál týkajúci sa vyhodnotenia plnenia medzinárodných zmlúv za predchádzajúci kalendárny rok.

K článku 44

Originály dvojstranných medzinárodných zmlúv sú uložené na ministerstve. Gestor je povinný zaslať ministerstvu originálne vyhotovenie medzinárodnej zmluvy spolu s jej jednou kópiou overenou príslušným ministrom. Okrem toho gestor doručuje znenia zmlúv aj v elektronickej podobe. V prípade mnohostrannej zmluvy sa zasiela jedno vyhotovenie zmluvy v autentickom jazyku vrátane jej prekladu do jazyka slovenského. Gestor zabezpečuje vyhotovenie prekladu a zodpovedá zaň.

Gestor zašle ministerstvu na archiváciu spolu so zmluvou aj plné moci, ratifikačné listiny a listiny o schválení, obdržané od druhej zmluvnej strany, oznámenia depozitára a ďalšie dokumenty, ktoré súvisia s platnosťou zmlúv a s ich vykonávaním. V žiadosti o archiváciu originálu zmluvy uvedie súčasne i mená a funkcie splnomocnencov zmluvných strán, ktorí zmluvu podpísali.

II. Formálne a technické náležitosti týkajúce sa vypracovania zmluvných dokumentov

Jazyk zmluvy

Dvojstranné zmluvy bývajú napísané spravidla v jazykoch zmluvných strán. V prípadoch, kedy sú oba jazyky svojou povahou príliš vzdialené, môže sa zmluva uzavrieť ešte v treťom a to vo svetovom jazyku. Autentické sú potom všetky jazykové verzie, nie sú však rovnako platné. V prípade rozdielnosti výkladu zmluvy bude totiž rozhodujúce znenie zmluvy v tomto treťom jazyku (čl. 33 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve). Zmluva môže byť uzavretá tiež v jedinom svetovom jazyku (angličtina, francúzština, ruština alebo španielčina). V zásade je ale vylúčené, aby bola zmluva uzavretá len v jazyku druhej zmluvnej strany, aj keby išlo o jazyk svetový /napr. pri zmluvách s USA len v angličtine/.

Mnohostranné zmluvy uzavierané na medzinárodných konferenciách v rámci medzinárodných vládnych organizácií sa uzavierajú spravidla vo všetkých oficiálnych jazykoch konferencie, resp. organizácie. V texte zmluvy je vždy výslovne stanovené, ktoré jazykové znenia sú autentické.

Alternácia

Dvojstranné zmluvy sú v pôvodných vyhotoveniach napísané podľa zásady alternácie. Alternáciou sa rozumie poradie zmluvných strán v názve, preambule, príp. i na iných miestach textu zmluvy a umiestnenie podpisov. V slovenskom alternáte, písanom na slovenských zmluvných papieroch sa vo všetkých jazykových verziách textu zmluvy uvádzajú na prvom mieste SR, resp. slovenská zmluvná strana. Pri zmluvách napísaných v európskych jazykoch sa podpis za SR umiestňuje vľavo /v arabskom jazyku naopak vpravo/. V alternáte druhej zmluvnej strany, vyhotovenom na jej zmluvných papieroch, vo všetkých jazykových verziách patrí vždy prvé miesto tejto zmluvnej strane.

V obsahovej časti zmluvy sa alternácia textu neuskutoční tam, kde by došlo k zmene v adresátoch práv a záväzkov.

Názov zmluvy

Na označenie jednotlivých medzinárodných zmlúv sa používajú rôzne termíny /napr. dohoda, zmluva, dohovor, protokol, dojednanie/. V slovenskej zmluvnej praxi sa odporúča presadzovať :

- pri mnohostranných zmluvách označenie „ **dohovor** „,
- pri dvojstranných prezidentských zmluvách pojem „ **zmluva** „,
- pri dvojstranných vládnych zmluvách pojem „ **dohoda, príp. protokol** „,

- pri dvojstranných rezortných zmluvách pojem „ *dohoda /príp. protokol, program spolupráce, spoločné vyhlásenie* „
- pri dohodách uzavretých výmenou nôt „ *dohoda* „.

Názov zmluvy má byť čo najkratší a zároveň má vystihnúť predmet zmluvy. Spravidla stačí označenie zmluvných strán a predmetu zmluvy. Zmluvné strany sú označené:

- pri prezidentských zmluvách oficiálnymi názvami štátov, napr. „ *Zmluva medzi Slovenskou republikou a o* „,
- pri vládnych zmluvách oficiálnymi názvami vlád /príp. medzinárodných organizácií/, napr. „ *Dohoda medzi vládou a vládou o* „,
- pri rezortných zmluvách oficiálnymi názvami štátnych orgánov, ktoré ju dohodli, napr. „ *Dohoda /príp. Protokol/ medzi Ministerstvom a Ministerstvom* „.

V názvoch mnohostranných zmlúv, predovšetkým tých u ktorých sa predpokladá prístup ďalších štátov, sa zmluvné strany spravidla neuvádzajú

Preambula

Preambula je spoločná úvodná časť zmluvy medzi nadpisom a prvým článkom. Na presné označenie zmluvných strán nadväzuje odôvodnenie, prečo sa zmluva uzaviera a jej účel. Preambula je rovnocennou súčasťou zmluvy a je rovnako záväzná ako jej ostatné časti. Dôvody uzavretia zmluvy a jej cieľ, vytyčený v preambule môžu mať rozhodujúci význam pri výklade a tým aj pri vykonávaní zmluvy.

V preambule sa uvádza spravidla výpočet zmluvných strán, účel, resp. všeobecný dôvod uzavretia zmluvy.

V preambule sa spravidla tiež stručne charakterizujú vzájomné vzťahy medzi zmluvnými stranami a politické zásady na ktorých sú tieto vzťahy založené. Preambula často obsahuje odkaz na iný základný zmluvný dokument medzi zmluvnými stranami (napr. na zmluvu o priateľstve, mnohostrannú zmluvu o danej problematike a pod.). V preambule býva tiež obsiahnuté napr. i odvolanie na Chartu OSN a Záverečný akt Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe, prípadne i na ďalšie významné medzinárodnoprávne alebo politické dokumenty.

Preambula spravidla končí formuláciou: „... **sa dohodli takto:**“.

Obsahová (meritórna) časť zmluvy

Obsahová časť zmluvy má obvykle zoradené ustanovenia v tomto poradí: ustanovenia určujúce výklad používaných pojmov, všeobecné ustanovenia, osobitné ustanovenia, vykonávacie ustanovenia, rozsah platnosti zmluvy, ustanovenia o riešení sporov, vzťah zmluvy k predchádzajúcim zmluvným úpravám.

Obsahová časť zmluvy je najvýznamnejšou časťou, v ktorej sa ustanovujú konkrétne práva a záväzky zmluvných strán v oblasti upravovanej zmluvou. Preto je potrebné ich prerokovávaniu venovať osobitnú pozornosť. Všetky ustanovenia musia byť formulované jazykovo jednoznačne a štylisticky tak, aby bola vylúčená možnosť rôzneho výkladu.

Uvedené je dôležité najmä s ohľadom na vykonávanie zmluvy a na prípadné spory,

ktoré môžu z výkladu a vykonávania vzniknúť a ktoré môžu mať vážne dôsledky, vrátane materiálnej zodpovednosti.

Meritórna /operatívna/ časť zmluvy je obvykle členená do jednotlivých ustanovení - spravidla článkov. Tieto ustanovenia môžu byť pri rozsiahlejších zmluvných dokumentoch zoskupené do kapitol alebo častí / hláv, oddielov a pod./.

Systematické zaradenie jednotlivých ustanovení môže mať rozhodujúci vplyv na ich výklad, pretože ich obsah často rozhodujúcim spôsobom závisí na tom, v ktorej časti zmluvy sú zaradené.

Súčasťou obsahovej časti zmluvy je tiež ustanovenie o riešení sporov, ktoré môžu vzniknúť medzi stranami pri výklade a vykonávaní zmluvy. Slovenská republika presadzuje riešenie sporov medzi zmluvnými stranami diplomatickou cestou a za použitia mechanizmov obsiahnutých v niektorých mnohostranných zmluvách odvodených hlavne z princípov zakotvených v Charte OSN. Rôzne návrhy druhých zmluvných strán na zmluvnú úpravu riešenia sporov, ktoré by mohli vzniknúť pri vykonávaní zmluvy je nevyhnutné vždy konzultovať s odborom medzinárodného práva ministerstva.

Pri dvojstranných zmluvách je všeobecne uznávaná zásada, že zmluva, ktorá novým spôsobom upravuje otázky už raz zmluvne upravené (ak nie je zmluva uzavretá na časovo obmedzenú, resp. kratšiu dobu než staršia zmluva), ruší automaticky staršiu zmluvu, a to aj v prípade, že by neobsahovala toto zrušovacie ustanovenie, nazývané derogačná klauzula. Derogačná klauzula musí obsahovať presný názov a dátum podpisu zmluvy, ktorá, alebo ktorej časť, sa novou zmluvou ruší. Toto ustanovenie sa formuluje nasledovne:

„Dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy končí platnosť Zmluvy medzi Slovenskou republikou a ... o ... podpísanej ... (dátum) v“

Záverečné ustanovenia

Záverečné ustanovenia, nazývané tiež protokolárne články, upravujú právny režim zmluvy. Sú to najčastejšie ustanovenia o podmienkach nadobudnutia platnosti zmluvy, ustanovenia o trvaní platnosti zmluvy, resp. o ukončení jej platnosti, ustanovenia o predbežnom vykonávaní zmluvy alebo o prerušení vykonávania zmluvy, ustanovenie o zmenách a revízií zmluvy a ustanovenie o počte a právnej povahe príloh.

Ustanovenia o nadobudnutí platnosti zmluvy

Pri určovaní spôsobu, ktorým má zmluva nadobudnúť platnosť, vychádzajú zmluvné strany z vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa týkajú uzavierania jednotlivých kategórií medzinárodných zmlúv.

V súlade s nimi určia, či je pre nadobudnutie platnosti zmluvy postačujúci jej podpis alebo sa vyžaduje jej vnútroštátne prerokovanie /ratifikácia, prijatie, schválenie/.

Pokiaľ ide o voľbu dátumu nadobudnutia platnosti zmluvy, môže byť týmto dňom dátum, kedy bol prejavovaný definitívny súhlas štátu byť viazaný zmluvou / t.z. podpis alebo výmena ratifikačných listín, listín o prijatí, schválení alebo o prístupe, uloženie takýchto listín u depozitára alebo oznámenie o schválení zmluvy zmluvným štátom alebo depozitárovi/ alebo deň stanovený pevným dátumom. Všade tam, kde je potrebné, aby zmluvné strany previedli ešte pred nadobudnutím platnosti zmluvy určité opatrenia /napr. vydali vnútroštátny právny predpis alebo zabezpečili publikáciu zmluvy v Zbierke zákonov/ sa medzi definitívny súhlas štátu byť viazaný zmluvou a nadobudnutím platnosti zmluvy kladie určitá lehota.

Príslušné ustanovenia sú formulované napr. takto:

- Vo výnimočných prípadoch pri rezortných a vládnych zmluvách:

„ Táto dohoda nadobudne platnosť dňom podpisu .“

- pri vládnych

„ Táto dohoda podlieha schváleniu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi štátov zmluvných strán a nadobudne platnosť 30. (tridsiatym) dňom odo dňa výmeny nót o tomto vnútroštátnom schválení.“ / Dňom výmeny nót sa rozumie dátum neskoršej, tzn. odpovednej nóty/.

alebo

„Táto zmluva podlieha schváleniu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi štátov zmluvných strán a nadobudne platnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúcom po dni, kedy si zmluvné strany písomne oznámili splnenie podmienok stanovených vnútroštátnymi právnymi predpismi pre nadobudnutie jej platnosti“. (Lehota môže byť stanovená podľa potreby oboch zmluvných strán aj v inej dĺžke).

- pri prezidentských zmluvách musí text obsahovať ratifikačnú klauzulu, ktorá je formulovaná napr. takto:

„Táto zmluva podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú vymenené v“

alebo

„Táto zmluva nadobudne platnosť tridsiatym dňom nasledujúcim po dni výmeny ratifikačných listín“

alebo

„Táto zmluva nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni výmeny ratifikačných listín“.

V prípade potreby je aj pri prezidentských zmluvách možné použiť nasledovnú formuláciu:

„Táto zmluva podlieha schváleniu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi oboch zmluvných strán a nadobudne platnosť 30. (tridsiatym) dňom odo dňa výmeny nót o tomto schválení.“ Je možné použiť aj inú formuláciu z ktorej vyplýva, že nadobudnutie platnosti zmluvy je podmienené jej vnútroštátnym schválením.

Nadobudnutie platnosti mnohostrannej zmluvy je zvyčajne viazané na prijatie zmluvy určitým počtom štátov. Dňom uloženia ratifikačnej listiny, listiny o schválení alebo listiny o prijatí posledného zo stanoveného počtu štátov nadobudne zmluva platnosť.

Pri mnohostranných zmluvách sú záverečné ustanovenia formulované napr.:

„Tento dohovor nadobudne platnosť tridsiatym dňom po dni uloženia ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe“.

alebo

„Pre každý štát, ktorý bude dohovor ratifikovať alebo k nemu pristúpi po uložení ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne dohovor platnosť tridsiatym dňom po dni, kedy tento štát uložil svoju ratifikačnú listinu alebo listinu o prístupe“.

Ustanovenia o dobe platnosti, resp. o ukončení platnosti zmluvy

Zmluvné strany zvyčajne v zmluve upravujú aj spôsob jej zániku:

- splnením účelu zmluvy,

„Táto dohoda bude platná až do doby, kedy /napr. budú splatené všetky splátky podľa príslušného ustanovenia zmluvy/“.

- uplynutím doby, ktorá býva v zmluve stanovená spravidla pevným dátumom alebo časovým obdobím od nadobudnutia platnosti zmluvy.

„Táto dohoda sa uzaviera na obdobie rokov.“

Niekedy býva súčasne upravená i otázka automatického predlžovania platnosti zmluvy na ďalšie vymedzené obdobie. Toto predlžovanie býva podmienené tým, že žiadna zo zmluvných strán v určitej lehote pred uplynutím platnosti zmluvy túto nevyhoví. V takomto prípade sa k predchádzajúcej formulácii pridá veta:

„Jej platnosť bude automaticky predlžovaná o ďalších rokov, pokiaľ ju žiadna zo zmluvných strán nevyhoví najneskôr mesiacov pred uplynutím príslušného obdobia platnosti.“

- výpoveďou, ktorá môže byť v záverečných ustanoveniach upravená napr. takto:

„Táto zmluva sa uzaviera na dobu neurčitú. Každá zo zmluvných strán však môže zmluvu písomne vypovedať. Platnosť zmluvy skončí dní /mesiacov/ odo dňa doručenia oznámenia o výpovedi druhej zmluvnej strane“.

Možné sú aj ďalšie formulácie, napr. takto:

„Táto zmluva sa uzaviera na dobu neurčitú. Každá zo zmluvných strán však môže zmluvu písomne vypovedať s mesačnou výpovednou lehotou“.

alebo

„ Každá zo zmluvných strán môže zmluvu písomne vypovedať najneskôrdní /mesiacov/ pred uplynutím prebiehajúceho kalendárneho roka, pričom platnosť dohody skončí 31.decembra tohto roka“.

V niektorých prípadoch je potrebné v súvislosti s ukončením platnosti zmluvy stanoviť v jej osobitnom ustanovení, že už plnené ale k dátumu skončenia platnosti zmluvy ešte neukončené záväzky sa budú riadiť jej ustanoveniami, až do ich úplného splnenia.

Obdobou ustanovenia o výpovedi pri mnohostranných zmluvách je ustanovenie o odstúpení od zmluvy vrátane doby, po uplynutí ktorej nadobudne odstúpenie platnosť.

Ustanovenia o predbežnom /dočasnom/ vykonávaní zmluvy

Ustanovenie o predbežnom vykonávaní zmluvy sa môže týkať celej zmluvy alebo niektorých jej ustanovení. Toto ustanovenie sa zapracuje do textu zmluvy, predovšetkým tam, kde pri uzavieraní zmluvy dospejú strany k záveru, že je žiadúce, aby sa zmluva, ktorej dátum nadobudnutia platnosti nie je totožný s dátumom jej podpisu, bola vykonávaná skôr, ako budú splnené všetky náležitosti na nadobudnutie jej platnosti.

V slovenskej zmluvnej praxi sa inštitút predbežného vykonávania zmlúv používa skôr výnimočne. Začiatok predbežného vykonávania sa v takýchto prípadoch spravidla spája s dňom podpisu zmluvy. Ustanovenia o predbežnom vykonávaní zmluvy sú formulované napr.:

„Táto dohoda podlieha schváleniu obidvomi zmluvnými stranami a nadobudne platnosť 30. (tridsiatym) dňom odo dňa výmeny nôt o tomto schválení. Dohoda však bude predbežne vykonávaná odo dňa jej podpisu“.

alebo pri prezidentskej zmluve

„Táto zmluva podlieha ratifikácii a nadobudne platnosť 30. (tridsiatym) dňom odo dňa výmeny ratifikačných listín. Zmluva však bude predbežne vykonávaná odo (napr. dňa jej podpisu).“

Ustanovenie o zmenách alebo revízii zmluvy

Ustanovenie o zmenách alebo revízii zmluvy určujú spôsob prejednávania prípadných zmien a podmienky pre nadobudnutie ich platnosti

Príslušné ustanovenia o zmene zmluvy sú napr.:

„Táto zmluva (dohoda) môže byť menená a doplňovaná na základe vzájomnej dohody zmluvných strán. Zmeny a doplnky musia byť vykonané písomnou formou“.

alebo pri mnohostranných dohovoroch:

„Zmeny týkajúce sa tohto dohovoru nadobudnú platnosť pre každú zmluvnú stranu, ktorá ich prijala, po ich schválení (napr. dvomi tretinami) zmluvných strán. Zmena, ktorá nadobudla platnosť sa stane pre ostatné strany záväznou 30. (tridsiatym) dňom odo dňa, čo túto zmenu prijali“.

„Táto dohoda môže byť menená až po uplynutí rokov“.

Záverečná formulácia

Záverečná formulácia obsahuje vždy ustanovenie o mieste a dátume podpisu zmluvy, o jazykoch a o počte vyhotovení zmluvy.

Miesto a deň podpisu sa vpisuje ručne tesne pred aktom podpisu.

V tej istej vete, ako miesto a dátum podpisu sa spravidla uvádza, podľa zásady alternácie počet pôvodných vyhotovení /tzn. originálov/, v ktorých je zmluva napísaná, autentické jazyky /znenia/, príp. znenie, ktoré je v prípade rozdielneho výkladu textov rozhodujúce.

Toto ustanovenie je možné formulovať napr.:

„Dané v dňa v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť“.

alebo

„Dané v dňa v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v jazyku slovenskom, /jazyk druhej zmluvnej strany/ a / napr. anglickom/. V prípade rozdielnosti výkladu je rozhodujúce znenie v jazyku /napr. anglickom/“.

Podpisy

Podpisy splnomocnencov sa uvádzajú na poslednej strane zmluvy a uzavierajú jej text. Podpisová klauzula sa začína spravidla veľkým písmenom / t.z. pri prezidentských zmluvách „**Za Slovenskú republiku**“, pri vládnych „**Za vládu Slovenskej republiky**“ a pri rezortných zmluvách „**Za Ministerstvo Slovenskej republiky**“/ a podpisy sú umiestnené spravidla pod týmto označením. Ak sa označenie zmluvných strán začína malým písmenom, majú byť podpisy umiestnené nad týmto označením.

Ak je na podpis zmluvy splnomocnených viac splnomocnencov, podpisujú zmluvu v poradí, v akom sú uvedení v plnej moci na podpis.

Pri mnohostranných zmluvách podpisujú splnomocnenci zmluvu spravidla podľa abecedného poradia štátov podľa jazyka, v ktorom je zmluva uzavretá.

Prílohy k zmluve

Prílohy k zmluve sú všetky dokumenty / dodatkové alebo záverečné protokoly, zoznamy, listy splnomocnencov podpisujúcich základný zmluvný dokument a pod./ pripojené k zmluve, na ktorých sa strany dohodli. Právny režim príloh sa zvyčajne stanoví s ohľadom na ich obsah a charakter v príslušných ustanoveniach zmluvného dokumentu.

Pokiaľ je možné prílohy meniť, sú príslušné články v texte zmluvy formulované takto:

„ **Prílohy 1,2,3,4 a 5 tvoria súčasť tejto dohody. Môžu byť menené a doplňované dohodou**“ /vedú sa názvy štátnych orgánov spravidla zodpovedných za vykonávanie dohody/.

„ **Pri predlžovaní platnosti tejto dohody musia zmluvné strany najneskôr mesiacov vopred dohodnúť nový obsah príloh**“.

Zmluvy uzatvárané v tzv. zjednodušenej forme

Zmluvy uzatvárané v tzv. zjednodušenej forme sú najčastejšie uzatvárané formou výmeny osobných listov alebo verbálnych nôt. Zjednodušená forma však neznamená zjednodušený postup pri vnútroštátnom schvaľovaní zmluvy. Zmluvy uzatvárané touto formou sú obvykle zmluvami vládnyimi alebo rezortnými. Prezidentskú zmluvu je možné zjednodušenou formou uzatvoriť iba vo výnimočných prípadoch po predchádzajúcej konzultácii s ministerstvom

Zmluvy, ktoré sú uzavierané výmenou osobných listov sú písané v prvej osobe. Podpisované sú osobne ministrami zahraničných vecí a v prípade zmluvných dokumentov uzavieraných prostredníctvom diplomatickej misie, na strane jednej ich podpisuje osobne minister zahraničných vecí a na strane druhej potom vedúci príslušnej diplomatickej misie.

V prípade, že je zmluva uzavieraná formou výmeny verbálnych nót, nóty sú vyhotovované v tretej osobe a nepodpisujú sa. Sú potvrdené pečiatkou ministerstva zahraničných vecí alebo diplomatickej misie a paraťou zodpovedného pracovníka.

Pri uzavieraní zmluvy výmenou nót, zvyčajne tzv. úvodná nóta navrhuje uzavretie zmluvy a obsahuje jej text. Nóta, ktorou sa na ňu odpovedá, celý text úvodnej nóty cituje. Ak to tak nie je, je potrebné, aby sa aspoň táto druhá nóta výslovne a presne odvolala na úvodnú nótu. V nótach sa vzájomne potvrdzuje dátum nadobudnutia platnosti zmluvy.

Zmluva uzavieraná výmenou nót /resp. listov nemôže však nadobudnúť platnosť pred touto výmenou, t.z. pred dátumom druhej potvrdzujúcej nóty /listu/. V niektorých prípadoch potvrdenie zmluvnej strany je možné vykonať i výmenou nót /resp. listov/, ktoré majú totožné znenie. V týchto prípadoch obyčajne nadobúda platnosť dňom výmeny nót.

Slovenské nóty sú spravidla vyhotovované v slovenskom jazyku, avšak je možné použiť aj iný / svetový / jazyk. V prvom prípade sa k slovenskému textu priloží preklad buď v jazyku prijímajúceho štátu, alebo v svetovom jazyku. V druhom prípade sa naopak priloží preklad v slovenskom jazyku, prípadne aj v jazyku prijímajúceho štátu.

Memorandum o porozumení

Dokumenty nazývané „Memorandum o porozumení (Memorandum of Understanding – MoU)“ priniesol do slovenskej zmluvnej praxe predovšetkým rozvoj vzájomných vzťahov s krajinami britského Commonwealthu, ktoré memorandum používajú najčastejšie.

Memorandum sa od medzinárodnej zmluvy odlišuje najmä používanou terminológiou. V jeho texte chýbajú formulácie indikujúce právnu záväznosť. Terminologické odlišnosti sú viditeľnejšie v angličtine ako v slovenčine.

Návrhy memoranda sa vyhýbajú použitiu výrazov, ako ***shall, agree, under, rights, obligations, enter into force.***

Namiesto nich sa využívajú výrazy ako ***will, come into operation*** alebo ***come into effect.***

Vhodným rozlišovacím znakom je aj ustanovenie o riešení sporov medzi stranami vzniknutých pri vykonávaní príslušného zmluvného dokumentu. Memorandum keďže nezakladá práva a povinnosti v zmysle medzinárodného práva verejného, neobsahuje klauzulu o riešení sporov.

Formulácie a terminológia typická pre memorandá v anglickom jazyku:

**„MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE GOVERNMENT OF /.../
AND THE GOVERNMENT OF /.../ CONCERNING ...**

**The Government of /.../ and the Government of /.../ (hereinafter called the Participants¹)
Desiring to ...
Have reached the following understanding²:**

Section 1 Purpose

The Participants will³ seek to ...

¹ nikdy nie „Parties“.

² nikdy nie „agreement“.

Section 2 (nadpis)

The Participants will ...

Section /.../ Amendment

This Memorandum may be terminated by either Participant giving six months written notice. The Participants will consult to determine any outstanding matters should be dealt with. Termination will not effect the validity of any contract made under this Memorandum.

Section /.../

Duration and effective day

This Memorandum will come into effect⁴ on /the day of signature/.

The foregoing represents the understanding reached between the Participants on the matters referred to in this Memorandum.

Signed in duplicate at /place/ on /date/ in /the language/ /in the ... and languages, both texts having equal validity/.

For the Government of /.../

For the Government of /.../

Technická stránka vyhotovenia zmluvy

Čistopisy zmluvy /originály/ vyhotovuje gestor, ktorý zodpovedá za správnosť prepisu dohodnutého textu a jeho formálnu bezchybnosť. Jednotlivé texty sa vytlačia na zmluvné papiere príslušných zmluvných strán a to v toľkých vyhotoveniach, v koľkých to uvádza zmluva v záverečnej formulácii. Pri dvojstranných zmluvách ide len o dve vyhotovenia.

Gestor sa môže so zmluvným partnerom dohodnúť, že každá zo zmluvných strán vyhotoví čistopisy oboch alternátov vo svojom jazyku. V tomto prípade si strany navzájom poskytnú zmluvné papiere.

Totožnosť všetkých vyhotovení sa overuje porovnávaním. Pred zviazaním zmluvy sa odporúča vyhotoviť príslušný počet fotokópií slovenského alternátu zmluvy.

Zväzovanie a pečatenie všetkých vyhotovení zmluvy sa vykonáva súčasne za spolupráce zmluvných strán. V prípade, že zmluva bude podpísaná v SR, vykonáva viazanie a pečatenie zmluvy odbor medzinárodného práva ministerstva v spolupráci s gestorom a druhou zmluvnou stranou / t.z. väčšinou s jej zastupiteľským úradom/.

V prípade podpisu zmluvy v cudzine sa tieto úkony vykonávajú v spolupráci so ZÚ SR na ministerstve zahraničných vecí partnerského štátu. Jednotlivé jazykové verzie slovenského alternátu zmluvy sa zväzujú v poradí, v akom sú jazyky zmluvy uvedené v jej záverečných ustanoveniach.

Slovenský alternát sa zväzuje červeno- modro- bielou stužkou alebo šnúrkou a pečatia sa pomocou kovového pečatidla ministerstva alebo ZÚ SR. Slovenská pečať sa v nej umiestni vždy vľavo / v arabskom znení vpravo/.

³ nikdy nie „shall“.

⁴ Nikdy nie „into force“.

Vzory písomností a dokumentov používaných pri uzavieraní a vnútroštátnom prerokúvaní medzinárodných zmlúv

Vzor č. 1

Vzor listu, ktorým gestor žiada MZV SR o vystavenie plnej moci na rokovanie na fóre medzinárodnej konferencie alebo organizácie alebo na dvojstranné rokovania

Ministerstvo zahraničných vecí SR
Odbor medzinárodného práva
B r a t i s l a v a

Vec: Vystavenie plnej moci na rokovanie /na konferencii/
/o Zmluve/
Vybavuje:

Ministerstvo s odvolaním sa na uznesenie vlády SR č. ... zo dňa žiada o vystavenie plnej moci pre /meno a funkcia/ na rokovanie
.....

Rokovanie sa začne dňa v

Plná moc má byť vyhotovená v jazyku

Presný názov medzinárodnej konferencie /medzinárodnej organizácie/ v tomto jazyku je
.....

riaditeľ odboru

**Vzor listu, ktorým gestor žiada MZV SR o vykonanie
opatrení súvisiacich s nadobudnutím platnosti zmluvy**

MZV SR
riaditeľ medzinárodnoprávneho
odboru
Bratislava

Číslo:
V Bratislave dňa

Vec: Oznámenie o splnení podmienok pre nadobudnutie platnosti zmluvy /uviesť celý názov zmluvného dokumentu/

V súlade s uznesením vlády SR č. 1/ zo dňa Vás žiadame, aby ste oznámili druhej zmluvnej strane, že Zmluva podpísaná v dňa bola v SR schválená podľa platných právnych predpisov SR. 2/

riaditeľ odboru
/gestor zmluvného dokumentu/

1/ Len tie zmluvy, ktoré sa predkladajú vláde SR
2/ Záver listu sa formuluje v zmysle príslušných článkov, resp. ustanovení zmluvného dokumentu

**Overenie kópie textu zmluvy pripravenej na publikáciu v Zbierke zákonov
Slovenskej republiky**

V pravom a ľavom hornom rohu na prvej strane fotokópie zmluvy vo všetkých jazykoch je potrebné uviesť:

Za správnosť:

..... (meno)
..... (funkcia)
..... (tel.:)
..... (podpis)

..... (meno)
.....(minister)
..... (podpis)